

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă

Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 839 din 26.09.2019
privind amendarea cu 35.000 lei a S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L.
Ploiești, Str. Democrației nr. 28A, spațiul de lucru nr. 2,
Construcția C1, parter, jud. Prahova
CUI: 14954665 Fax: 0378.603.160

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
București, Piața Presei Libere nr. 1, corp A, sector 1

Întrunit în ședința publică din 26 septembrie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele de monitorizare întocmite de direcția de specialitate ca urmare a sesizărilor primite pentru modul în care au fost difuzate convorbirile telefonice avute de Alexandra Măceșanu la numărul 112. Au fost monitorizate emisiuni informative și de dezbateri din zilele de 30 și 31.07.2019 transmise de posturile Antena 1, Antena 3, B1 TV, Digi 24, Kanal D, Național TV, Prima TV, Pro TV, Realitatea TV, România TV și TVR 1.

Postul de televiziune ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 281.6/09.06.2011 eliberată la 23.11.2017 și decizia de autorizare nr. 1779.1-6/01.11.2011 eliberată la 27.11.2018).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea raportului de monitorizare și vizionarea înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. a încălcat prevederile art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor invocate, difuzarea în serviciile de televiziune și de radiodifuziune a programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.

În fapt, potrivit constatărilor din raportul de monitorizare, postul ROMÂNIA TV a difuzat în cadrul mai multor ediții stenogramele convorbirilor Alexandrei Măceșanu cu operatorul sau cu polițistul de la numărul de urgențe 112, stenograme citite de angajați ai postului de televiziune și însoțite de textul acestora titrat pe ecran.

De asemenea, în acest context, pe parcursul edițiilor emisiunii "Breaking news", de la orele 19.00 și 20.00, postul ROMÂNIA TV a difuzat și înregistrările telefonice ale acestei tinere la 112, înregistrări care au conținut vocea acesteia.

Redăm din raportul de monitorizare:

- **Breaking News, ora 19:00**

Moderatoare: Lili Ruse

Invițați: Bogdan Chireac- analist, Florin Manole-PSD, Sergiu Andon-avocat, Dan Văceanu-PNL

Titluri: **STENOGRAMELE STRIGĂTULUI DISPERAT DE AJUTOR AL ALEXANDREI; OPERATOR 112: CE DRACU SĂ-I FAC, CĂ E ÎN CARACAL?; ALEXANDRA, LA 112: SUNT ÎNCHISĂ ÎNTR-O CAMERĂ!; ALEXANDRA LA 112: AM FOST VIOLATĂ! OPERATOR 112: ÎN DOUĂ MINUTE NU ARE CUM SĂ ZBOARE, DOMNIȘOARĂ!**

S7 (rep.14:30-21:34, sel.30-19) Moderatoarea: *Familia a făcut apel și înțelegem foarte bine lucrul acesta și este absolut normal și firesc să nu difuzăm vocea Alexandrei. Tocmai de aceea o să auziți stenogramele citite de colegi de ai noștri. Aș vrea să vă spun că sunt ușor de ascultat. Nu, nu sunt. Dar este un exercițiu pe care trebuie să-l facem fiecare dintre noi.*

A fost prezentat pe ecran textul stenogramelor convorbirilor pe care Alexandra Măceșanu le-a avut la 112. Ceea ce a spus Alexandra, operatorii 112 și un polițist au fost redade cu voci din off. Prezentarea stenogramelor nu a conținut avertismentul: **Atenție! Imagini care vă pot afecta emoțional.**

S8 (rep.45:47-50:00, sel.30-19) Moderatoarea: *Doamnelor și domnilor veți asculta în premieră vocea Alexandrei. Este o decizie luată de familie. Unchiul ei, Alexandru Cumpănașu a spus așa: pentru a demonstra cât de criminal este statul român părinții Alexandrei au fost de acord cu difuzarea înregistrărilor audio autorizate. Deși acest lucru este extrem de dureros pentru părinți și pentru apropiați. Doamnelor și domniilor, înregistrările:*

Acest comentariu al moderatoarei a fost însoțit de titlul: **ÎNREGISTRARE AUDIO CU ALEXANDRA, IMPLORÂND AJUTOR LA 112.**

A fost prezentată înregistrarea audio cu vocea Alexandrei. În înregistrare se mai poate identifica: vocea operatoarei de la 112, a polițistului dar și alte voci (posibil alți operatori). Înregistrarea a avut o durată de aproximativ două minute și a fost însoțită de avertizarea titrată pe ecran: **Atenție! Imagini care vă pot afecta emoțional.**

- **Breaking News, ora 20:00**

Moderatoare: Andreea Crețulescu

Invitați: Ecaterina Andronescu, Alex Coita, Cristina Trăilă, Dumitru Pelican, Florin Bârnei

Titluri: **ÎNREGISTRARE AUDIO CU ALEXANDRA, IMPLORÂND AJUTOR LA 112, CUMPĂNAȘU: PĂRINȚII ȘI-AU DAT ACORDUL CA SĂ ARATE CÂT DE CRIMINAL E STATUL**

În prima parte a emisiunii a fost reluată difuzarea înregistrării cu vocea Alexandrei, primul apel al acesteia la 112. Înregistrarea a avut o durată de aproximativ două minute și a fost însoțită de avertizarea titrată pe ecran: **Atenție! Imagini care vă pot afecta emoțional.**

S9 (rep.01:03-01:39, sel.30-20) După difuzarea acestei înregistrări moderatoarea, Andreea Crețulescu, a afirmat: *Familia și-a dat acordul să difuzăm aceste înregistrări. Sunt absolut șocante. Este doar prima înregistrare. Mai urmează alte două doamnelor și domnilor. Lucruri care dovedesc în țara asta că nu sunt proceduri. Acei operatori nu sunt pregătiți pentru așa ceva. Apoi când toată povestea ajunge la polițiști, acolo vedem, din nou, nepregătire. Și după cele 19 ore infernale în care nu prea știm ce s-a întâmplat.*

S10 (rep.01:54-04:17, sel.30-20) Înregistrarea celui de al doilea apel al Alexandrei la 112, conținând vocea Alexandrei, a fost însoțită de titlul: **FAMILIA ȘI-A DAT ACORDUL PENTRU A DIFUZA CESTE ÎNREGISTRĂRI.** Materialul înregistrat a avut o durată de două minute și 14 secunde minute și a fost însoțită de avertizarea titrată pe ecran: **Atenție! Imagini care vă pot afecta emoțional.**

Analizând raportul de monitorizare și vizionând înregistrări, membrii Consiliului au constatat că, în cadrul edițiilor emisiunii "Breaking news" din 30 iulie 2019, de la orele 19.00 și 20.00, modul în care au fost difuzate convorbirile telefonice de la 112, în care este prezentată vocea uneia dintre victimele de la Caracal, aceasta aflându-se într-o situație dramatică și critică, a contravenit grav prevederilor art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului, care reglementează obligația radiodifuzorului de a asigura protecția minorilor în cadrul programelor.

Astfel, Consiliul a constatat că, difuzarea înregistrărilor telefonice în care apare vocea Alexandrei Măceșanu, relatând la 112 faptele abominabile la care a fost supusă - rapită, bătută și violată, plângând și implorând ajutorul autorităților statului să-i salveze viața, a fost de natură să creeze o emoție puternică în rândul publicului, îndeosebi asupra minorilor, mai ales că aceștia au avut acces

necon condiționat la vizionarea înregistrărilor, care au fost prezentate la orele 19.00 și 20.00.

Aceste înregistrări, în care apare vocea fetei de 16 ani, redau drama prin care trecea aceasta și sunt greu de vizionat chiar de către o persoană adultă, cu atât mai mult de minori, ținând cont de sensibilitatea și fragilitatea lor aparte, care le-au putut audia fără restricții, având în vedere ora la care radiodifuzorul le-a difuzat. De aceea, este relevant să subliniem că în ședința publică în care s-a analizat raportul de monitorizare, o parte dintre membrii Consiliului n-a putut asculta vocea acelei fetei de pe înregistrări, concluzionându-se că "înregistrările au impactul unui pumn în cap".

Așa fiind, Consiliul s-a raportat la impactul emoțional asupra dezvoltării psihice și mentale a publicului minor, considerând că prin mijloace tehnice și redacționale, radiodifuzorul ar fi putut să elimine vocea fetei din înregistrări, așa cum a făcut în alte emisiuni anterioare sau cum au procedat alte televiziuni, constatând că nu a existat nicio justificare pentru modul în care au fost prezentate apelurile telefonice și care ar fi putut fi difuzate la o oră corespunzătoare, în vederea asigurării unei protecții reale a minorilor.

În acest scop, la art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului se prevede imperativ că, difuzarea programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.

Chiar dacă, pe parcursul emisiunilor în care au fost difuzate în acest mod înregistrările, s-a afirmat că există acordul familiei tinerei, Consiliul consideră că acest fapt nu exonerează radiodifuzorul de obligația legală de a asigura protecția minorilor în cadrul programelor, iar difuzarea unui asemenea conținut precum cel analizat trebuie făcută cu responsabilitate, astfel încât minorii să nu fie expuși unor riscuri psihice și/sau morale.

În calitate de garant al interesului public, membrii Consiliului consideră că respectarea principiului superior al copilului prevăzut în legislația audiovizuală trebuie să primeze în orice program, întrucât nevoia de protecție are în vedere și dezvoltarea emoțională a acestuia, obligație ce îi incumbă, în egală măsură, și radiodifuzorului.

Având în vedere aceste aspecte și ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 35.000 lei.

Supusă la vot, sancțiunea a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul art. 90 alin. (1) lit. g) și alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 281.6/09.06.2011 eliberată la 23.11.2017 și decizia de autorizare nr. 1779.1-6/01.11.2011 eliberată la 27.11.2018 pentru postul ROMÂNIA TV) **se sancționează cu amendă de 35.000 lei** pentru încălcarea prevederilor art.

39 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2: În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3: Potrivit dispozițiilor art. 93' alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 35.000 lei postul ROMÂNIA TV, deoarece, în cadrul edițiilor emisiunii “Breaking news” din 30 iulie 2019, de la orele 19.00 și 20.00, modul în care au fost difuzate convorbirile telefonice de la 112, în care este prezentată vocea uneia dintre victimele de la Caracal, aceasta aflându-se într-o situație dramatică și critică, a contravenit grav prevederilor art. 39 din Legea audiovizualului, care reglementează obligația radiodifuzorului de a asigura protecția minorilor în cadrul programelor.

Potrivit acestor dispoziții, difuzarea programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul Juridic, Reglementări
și Relații Europene
Șef serviciu Ciobanu Dumitru